

พระราชบัญญัติส่งเสริมการใช้ประโยชน์ผลงานวิจัยและนวัตกรรม พ.ศ. 2564
(Thailand Research Innovation Utilization and Promotion Act; TRIUP ACT)

1. ความเป็นมาของพระราชบัญญัติส่งเสริมการใช้ประโยชน์ฯ

จากการจัดอันดับตัวชี้วัดที่เป็นที่ยอมรับในระดับสากลต่าง ๆ พบว่าประเทศไทยยังมีข้อจำกัดด้านวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (ววน.) หลายด้าน โดยหนึ่งในนั้นคือจำนวนการจดสิทธิบัตรและการคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญาในไทยที่มีค่อนข้างน้อย กล่าวคือ **คนไทยมีการยื่นขอจดทะเบียนสิทธิบัตรประมาณ 4.2 คำขอต่อประชากร 100,000 คน** ซึ่งน้อยมากเมื่อเทียบกับสิงคโปร์ที่มีมากถึง 509.8 คำขอ หรือ มาเลเซียที่มี 23.6 คำขอ ไม่นับรวมประเทศพัฒนาแล้ว เช่น ญี่ปุ่นที่มีถึง 2,404.8 คำขอ เกาหลีใต้ 2,276.9 คำขอ และสหรัฐอเมริกา 908.6 คำขอ เป็นต้น

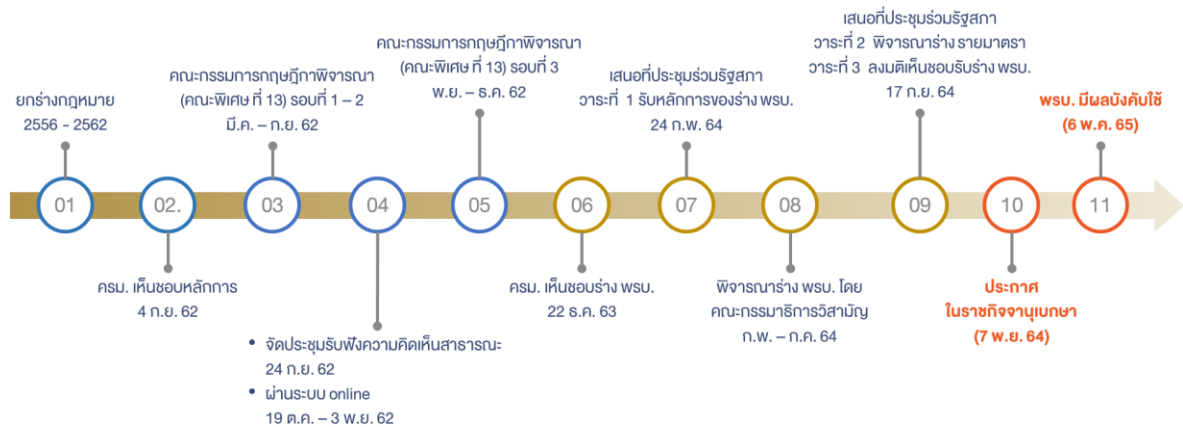
นอกจากนี้ **ไทยยังขาดการเชื่อมโยงระหว่างการสร้างสรรค์ทรัพย์สินทางปัญญาและการใช้ประโยชน์ในเชิงพาณิชย์** โดยจำนวนสิทธิบัตรที่มีผลบังคับใช้ (Number of patents in force) ในช่วง 10 ปีที่ผ่านมา (2553-2562) ของไทยเปรียบเทียบกับประเทศในภูมิภาคอาเซียนอย่าง สิงคโปร์ มาเลเซีย และเวียดนาม พบว่าสิงคโปร์มีสิทธิบัตรที่มีผลบังคับใช้สูงกว่าไทยกว่า 3.8 เท่า และมาเลเซียสูงกว่าไทยกว่า 1.9 เท่า สำหรับเวียดนามที่มีดัชนีนวัตกรรมใกล้เคียงกับไทยนั้น มีจำนวนสิทธิบัตรที่มีผลบังคับใช้ในแต่ละปีใกล้เคียงกับไทย แต่เมื่อพิจารณาอัตราการเปลี่ยนแปลงของสิทธิบัตรที่มีผลบังคับใช้พบว่า เวียดนามมีอัตราการเพิ่มขึ้นของสิทธิบัตรที่มีผลบังคับใช้เฉลี่ย 9.85% ต่อปี ในขณะที่ไทยมีอัตราการเพิ่มขึ้นเฉลี่ย 5.79% ต่อปี รวมถึงความเป็นเจ้าของผลงานวิจัยและนวัตกรรมของรัฐในอดีต **หน่วยงานรัฐจะใช้กระบวนการนานในการพิจารณาว่าผลงานจะได้รับการนำไปใช้ประโยชน์ ไม่กล้าตัดสินใจให้เอกชนเป็นเจ้าของผลงานหรือใช้ประโยชน์แต่เพียงผู้เดียว และไม่เชี่ยวชาญในการใช้ประโยชน์หรือการประเมินมูลค่าผลงาน** หากมีการรับทุนจากหลายแหล่ง **เอกชนที่ประสงค์จะใช้ประโยชน์ต้องขอจากหลายแหล่งทุน**

ในอดีตสหรัฐอเมริกาก็ประสบปัญหาเช่นเดียวกับไทยในปัจจุบัน แต่ภายหลังการบังคับใช้กฎหมาย Patent and Trademark Law Amendments Act หรือ Bayh-Dole Act ตั้งแต่ปี 1980 ทำให้เกิดการใช้ประโยชน์ผลงานวิจัยและนวัตกรรมเป็นอย่างมาก โดย

- ทรัพย์สินทางปัญญากว่า 13,600 รายการถูกถ่ายทอดจากมหาวิทยาลัยไปยังภาคเอกชน
- เกิดบริษัทนวัตกรรมจัดตั้งใหม่กว่า 9,000 บริษัท / Startups กว่า 4,000 ราย จากผลงานวิจัยและนวัตกรรมที่ได้รับการสนับสนุนทุนจากภาครัฐ / เกิดบริษัท Spin off จากมหาวิทยาลัย 3,927 ราย
- เกิดการจ้างงานกว่า 250,000 อัตรา จากผลงานวิจัยและนวัตกรรม

จากความสำเร็จดังกล่าวทำให้นานาชาติได้ออกกฎหมายในลักษณะเดียวกัน อาทิ ญี่ปุ่น แอฟริกาใต้ และฟิลิปปินส์ สำหรับประเทศไทยได้ยกร่างและผลักดันกฎหมายลักษณะเดียวกันนี้ เพื่อส่งเสริมและผลักดันให้ผลงานวิจัยและนวัตกรรมที่เกิดจากการให้ทุนสนับสนุนจากหน่วยงานของรัฐถูกนำไปใช้

ประโยชน์หรือขยายผลต่อยอดทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม ตั้งแต่ปี 2556 จนเกิดเป็นพระราชบัญญัติส่งเสริมการใช้ประโยชน์ผลงานวิจัยและนวัตกรรม พ.ศ. 2564 ซึ่งผ่านความเห็นชอบจากที่ประชุมร่วมของรัฐสภาวันที่ 17 กันยายน 2564 และประกาศในราชกิจจานุเบกษาเมื่อวันที่ 7 พฤศจิกายน 2564

Timeline การยกร่างและเสนอกฎหมายส่งเสริมการใช้ประโยชน์จากผลงานวิจัยและนวัตกรรม

2. สาระสำคัญของพระราชบัญญัติส่งเสริมการใช้ประโยชน์ฯ

ความสำคัญของพระราชบัญญัติส่งเสริมการใช้ประโยชน์ฯ

พระราชบัญญัติส่งเสริมการใช้ประโยชน์ผลงานวิจัยและนวัตกรรม พ.ศ. 2564 และกฎหมายลำดับรองที่เกี่ยวข้อง มีความสำคัญต่อการส่งเสริมการใช้ประโยชน์ผลงานวิจัยและนวัตกรรม ดังนี้

- ปลดล็อกความเป็นเจ้าของผลงาน จากผู้ให้ทุน (หน่วยงานรัฐ) ให้ผู้รับทุน (สถาบันอุดมศึกษา สถาบันวิจัย นิติบุคคลหรือบุคคลธรรมดาที่เป็นคู่สัญญากับผู้ให้ทุน) หรือนักวิจัยสามารถเป็นเจ้าของผลงานวิจัยที่ได้รับทุนสนับสนุนจากรัฐ จากเดิมที่ติดกฎระเบียบของผู้ให้ทุน ทำให้ไม่สามารถโอนสิทธิไปยังผู้รับทุนหรือนักวิจัยได้
- เปิดโอกาสให้ภาคเอกชนที่มีศักยภาพในการทำวิจัยและพัฒนา สามารถขอรับทุนสนับสนุนจากหน่วยงานรัฐได้โดยตรง และเป็นเจ้าของผลงานวิจัยและนวัตกรรมที่ได้สร้างสรรค์ขึ้นเอง ซึ่งรัฐจะได้ผลตอบแทนระยะยาวที่มีมูลค่ามากกว่าการสนับสนุนทุน หากเอกชนสามารถดำเนินธุรกิจได้
- ครอบคลุมผลงานวิจัยและนวัตกรรมทุกรูปแบบ (ที่ได้รับทุนจากหน่วยงานรัฐ) ไม่ใช่เฉพาะสิทธิบัตรเท่านั้น
- ใช้ประโยชน์ในผลงานวิจัยและนวัตกรรมได้ง่ายขึ้น เนื่องจากผู้ประสงค์ใช้ประโยชน์สามารถขออนุญาตใช้ประโยชน์ได้โดยเสนอเงื่อนไขและค่าตอบแทน เนื่องจากผู้เป็นเจ้าของผลงานต้องเร่งรัดให้เกิดการใช้ประโยชน์ผลงานนั้นภายในระยะเวลาที่กำหนด

- กำหนดให้ผู้เป็นเจ้าของผลงานวิจัยและนวัตกรรมต้องใช้ประโยชน์ผลงานนั้น รวมถึงบริหารจัดการและรายงานผลการใช้ประโยชน์ผลงานวิจัยและนวัตกรรมต่อผู้ให้ทุน
- คำนึงถึงเทคโนโลยีที่เหมาะสม (Appropriate Technology) ที่ประชาชนทั่วไปสามารถเข้าถึงได้ และรัฐต้องจัดสรรเงินให้เทคโนโลยีนั้น สามารถถูกนำไปใช้ประโยชน์ในวงกว้างได้

การบังคับใช้กฎหมาย

พระราชบัญญัติฉบับนี้บังคับใช้กับหน่วยงานของรัฐที่มีหน้าที่ อำนาจหรือวัตถุประสงค์ในการให้ทุน สนับสนุนการวิจัยและนวัตกรรม ยกเว้น งานวิจัยเชิงสถาบัน (Institutional research) การวิจัยด้านอาวุธ และการทหาร (ไม่รวม dual use) การให้ทุนคนต่างด้าวที่ไม่มีถิ่นที่อยู่ในไทย การวิจัยที่เป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อประชาชนหรือต้องใช้เป็นพื้นฐานของการวิจัย (ตามที่มีประกาศกำหนด) หรือ ยกเว้นเฉพาะเรื่องความเป็นเจ้าของในกรณี การร่วมให้ทุน และการให้ทุนของมหาวิทยาลัยของรัฐโดยใช้เงินที่ไม่ใช่งบประมาณแผ่นดิน

แต่ละภาคส่วนได้ประโยชน์จาก TRIUP Act อย่างไร

ภาคเอกชนได้ประโยชน์

1. เอกชนที่ทำวิจัยเองได้สามารถขอเป็นเจ้าของผลงานวิจัยที่ได้รับการสนับสนุนจากภาครัฐได้
2. Startup/Spinoff company สามารถระดมทุนได้ง่ายขึ้น เนื่องจากเป็นเจ้าของผลงาน
3. ลดขั้นตอนการเจรจาเพื่อใช้สิทธิงานวิจัยและนวัตกรรมกับเจ้าของผลงานวิจัย (เนื่องจากไม่มีผู้ให้ทุนมาเกี่ยวข้อง)

สถาบันวิจัย มหาวิทยาลัย นักวิจัยได้ประโยชน์

1. สถาบันวิจัย มหาวิทยาลัย และนักวิจัยสามารถเป็นเจ้าของผลงานวิจัยและนวัตกรรมได้
2. สามารถได้รับผลประโยชน์ที่เกิดขึ้นได้จากการใช้ประโยชน์ผลงานวิจัยและนวัตกรรม
3. ลดขั้นตอนการเจรจากับภาคเอกชน เพิ่มอัตราการใช้ประโยชน์งานวิจัย

ประชาชน เกษตรกร วิศวกร วิศวกร ชุมชน ได้ประโยชน์

1. สามารถเข้าถึง appropriate technology เพื่อใช้ในการปรับปรุงกระบวนการผลิตและบริการ และสร้างรายได้เพิ่มขึ้น (เนื่องจากมีงบประมาณและกลไกที่สนับสนุน)

ประเทศได้ประโยชน์

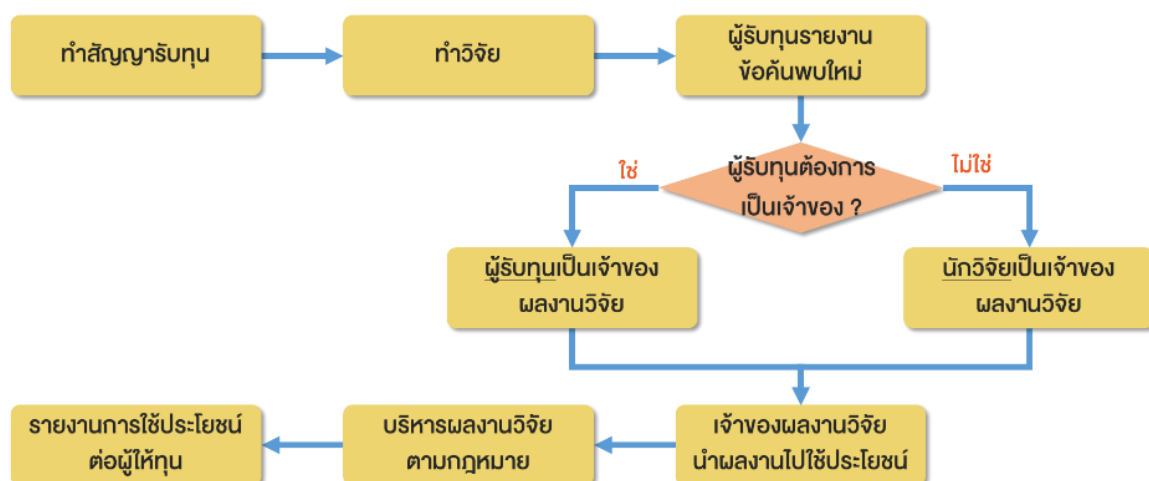

1. มีการปรับเปลี่ยนเข้าสู่เศรษฐกิจฐานนวัตกรรม ลดความเหลื่อมล้ำ และสร้างรายได้เพื่อให้หลุดพ้นจากกับดักรายได้ปานกลาง เนื่องจากนักวิจัยมีแรงจูงใจในการสร้างนวัตกรรมให้ส่งถึงมือผู้ใช้
2. ผู้ใช้ประโยชน์เข้าถึงนวัตกรรมได้ง่ายขึ้น และใช้นวัตกรรมเป็นเครื่องมือในการขับเคลื่อนประเทศ

ขั้นตอนการเป็นเจ้าของผลงานวิจัยและนวัตกรรมและการใช้ประโยชน์ผลงานวิจัยและนวัตกรรม

ตาม พ.ร.บ.ฉบับนี้ ผู้รับทุนหรือนักวิจัยสามารถเป็นเจ้าของผลงานวิจัยและนวัตกรรม ซึ่งเป็นข้อค้นพบใหม่ที่มีการรายงานต่อผู้ให้ทุนถูกต้องตามขั้นตอนดังนี้

ความเป็นเจ้าของผลงานวิจัยและนวัตกรรม

การใช้ประโยชน์และการเร่งรัดให้เกิดการใช้ประโยชน์ผลงานวิจัยและนวัตกรรม

“การใช้ประโยชน์ผลงานวิจัยและนวัตกรรม” คือ การอนุญาตให้ใช้สิทธิ (licensing) ในผลงานวิจัย และนวัตกรรมทั้งในเชิงพาณิชย์และสาธารณประโยชน์ การนำผลงานวิจัยและนวัตกรรมไปใช้ในการศึกษาค้นคว้า ทดลอง หรือวิจัยเพื่อต่อยอดผลงานนั้นๆ รวมถึงการจำหน่ายจ่ายโอนผลงานวิจัยและนวัตกรรม โดยมีประโยชน์ตอบแทน

การเร่งรัดให้เกิดการใช้ประโยชน์ผลงานวิจัยและนวัตกรรม

ผู้เป็นเจ้าของผลงานวิจัยและนวัตกรรม มีหน้าที่ต้องใช้ประโยชน์ผลงานนั้นภายใน 2 ปี (หรือระยะเวลาอื่นตามที่ประกาศกำหนด) นับจากวันที่เป็นเจ้าของ หากยังไม่ใช้ประโยชน์ในระยะเวลาที่กำหนด ผลงานนั้นจะตกกลับเป็นของผู้ให้ทุน ทั้งนี้หากใกล้ครบกำหนดและผู้เป็นเจ้าของยังต้องการใช้ประโยชน์ผลงานนั้น ผู้เป็นเจ้าของผลงานอาจยื่นคำขอและแสดงหลักฐานความพยายามการใช้ประโยชน์ต่อผู้ให้ทุน เพื่อขอขยายระยะเวลาการใช้ประโยชน์ได้ตามสมควร

การบริหารจัดการผลงานวิจัยและนวัตกรรม

กรณี ผลงานวิจัยและนวัตกรรมที่อยู่กับเจ้าของผลงาน (ผู้รับทุนและนักวิจัย)

เจ้าของผลงานมีหน้าที่ ดังต่อไปนี้

- ดำเนินการเพื่อให้ได้มาซึ่งสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญาและหรือสิทธิอื่น
- นำผลงานวิจัยและนวัตกรรมไปใช้ประโยชน์ทั้งในเชิงพาณิชย์และหรือสาธารณประโยชน์
- บริหารจัดการและรายงานการใช้ประโยชน์ผลงานวิจัยและนวัตกรรมต่อผู้ให้ทุน
- ปกป้องและรักษาสิทธิในผลงาน

- บริหารจัดการรายได้จากการใช้ประโยชน์

กรณี ผลงานวิจัยและนวัตกรรมที่อยู่กับหน่วยงานของรัฐ (ผู้ให้ทุน)

หน่วยงานของรัฐมีหน้าที่ ดังต่อไปนี้

- รายงานผลงานวิจัยและนวัตกรรมที่ตนเป็นเจ้าของ รวมถึงการใช้หรือไม่ใช้ประโยชน์ผลงานนั้นต่อ กสว.

- หากมีการใช้ประโยชน์ผลงานและเกิดรายได้ ผู้ให้ทุนต้องจัดสรรรายได้ให้แก่นักวิจัยด้วย

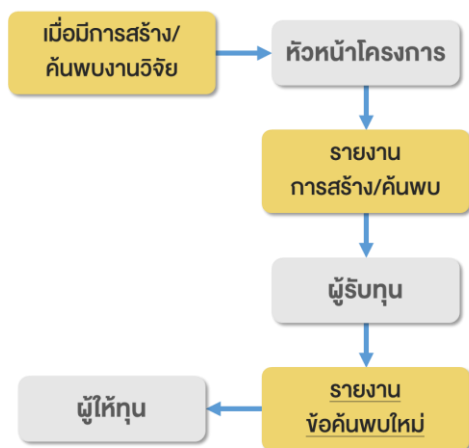
ทั้งนี้ กรณีที่ผลงานวิจัยและนวัตกรรมนั้น เป็นประโยชน์ต่อสาธารณะ กสว. อาจให้ออนหรืออนุญาตให้บุคคลใดใช้สิทธิในผลงานวิจัยและนวัตกรรมนั้นได้

การโอนผลงานวิจัยและนวัตกรรม

การโอนผลงานวิจัยและนวัตกรรมต้องได้รับความเห็นชอบจากผู้ให้ทุนเป็นลายลักษณ์อักษร ยกเว้นเป็นการโอนให้แก่บุคคลที่ได้รับมอบหมายให้บริหารจัดการผลงานวิจัยและนวัตกรรม แต่จะโอนให้แก่ผู้รับโอนซึ่งเป็นคนต่างด้าวไม่ได้ เว้นแต่ กสว. ให้ความเห็นชอบ โดยผู้รับโอนมีหน้าที่และอำนาจเช่นเดียวกับเจ้าของผลงานวิจัยและนวัตกรรม และต้องปฏิบัติตามกฎหมาย กฎระเบียบ และสัญญาที่เกี่ยวข้อง

3. กระบวนการทำงานตามพระราชบัญญัติส่งเสริมการใช้ประโยชน์ฯ

การรายงานข้อค้นพบใหม่ (การเปิดเผยผลงานวิจัยและนวัตกรรม)

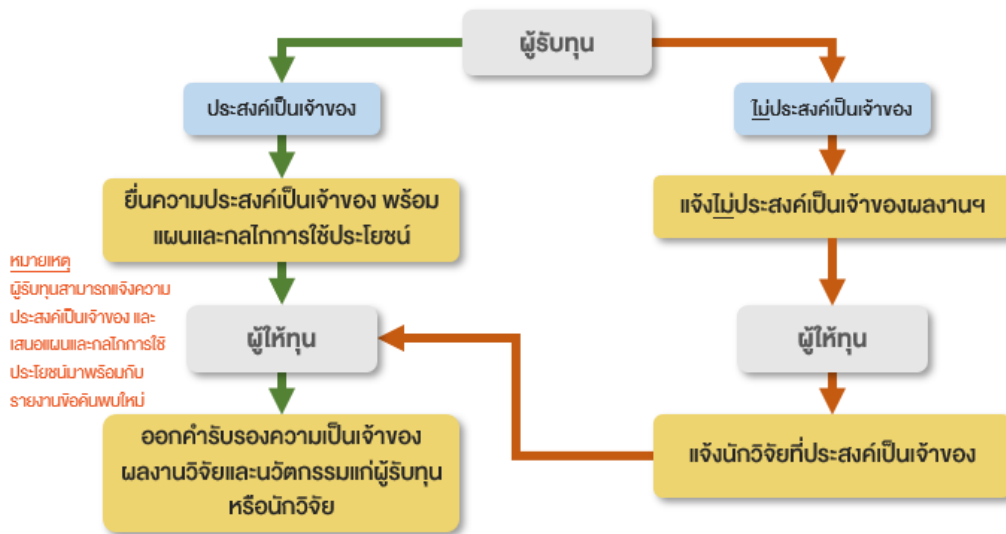

- พิจารณารายงานการสร้างหรือค้นพบผลงานวิจัยและนวัตกรรมจากหัวหน้าโครงการ
- จัดทำรายงานข้อค้นพบใหม่
- ส่งรายงานข้อค้นพบใหม่ให้แก่ผู้ให้ทุน

หมายเหตุ

ผู้รับทุนสามารถแจ้งความประสงค์เป็นเจ้าของผลงานวิจัยและนวัตกรรมและเสนอแผนและกลไกการใช้ประโยชน์ผลงานวิจัยและนวัตกรรมมาพร้อมกับรายงานข้อค้นพบใหม่

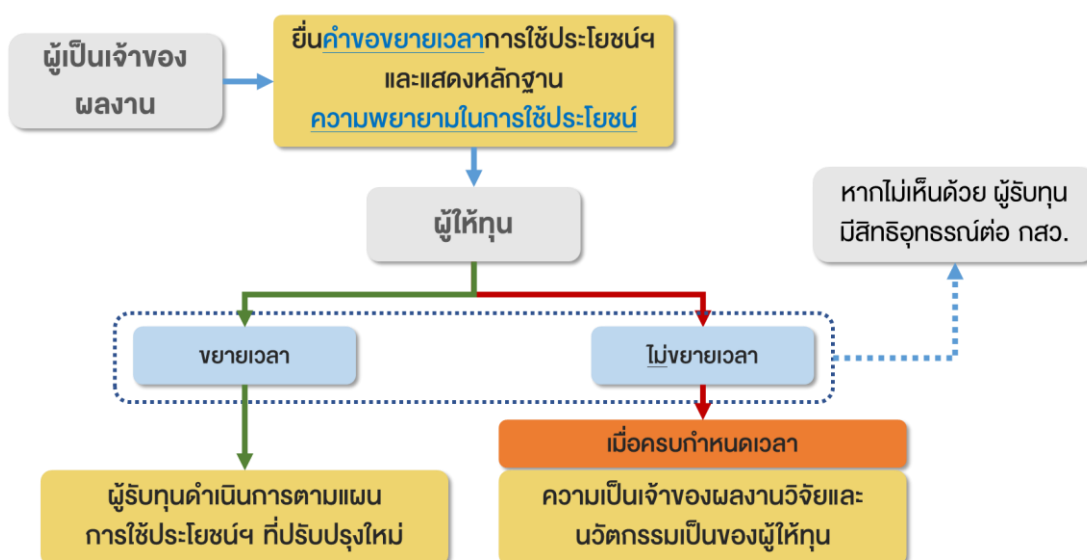
การขอเป็นเจ้าของผลงานวิจัยและนวัตกรรม

การใช้ประโยชน์ผลงานวิจัยและนวัตกรรม

การขอขยายเวลาใช้ประโยชน์ผลงานวิจัยและนวัตกรรม

4. เทคโนโลยีที่เหมาะสม (Appropriate Technology) (มาตรา ๑๘ และมาตรา ๑๙)

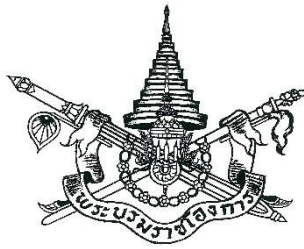
“เทคโนโลยีที่เหมาะสม” หมายความว่า เทคโนโลยีที่มีลักษณะการใช้ประโยชน์ ระดับความซับซ้อน และต้นทุนที่สอดคล้องกับสภาพแวดล้อม สภาพเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม ตลอดจนประสบการณ์และความรู้ ความสามารถของประชาชนหรือวิสาหกิจในชุมชนหรือพื้นที่แห่งหนึ่งแห่งใด และสามารถนำไปใช้ประโยชน์ เพื่อแก้ไขปัญหา พัฒนาสภาพความเป็นอยู่ที่ยั่งยืน เพิ่มขีดความสามารถ ในการแข่งขัน หรือยกระดับคุณภาพ ชีวิตในชุมชนหรือพื้นที่แห่งหนึ่งแห่งใด

ลักษณะของโครงการวิจัยและนวัตกรรมที่เกี่ยวกับเทคโนโลยีที่เหมาะสม

- โครงการวิจัยและนวัตกรรม เพื่อสร้างผลงานวิจัยและนวัตกรรมที่ตอบสนองความต้องการด้าน บริการพื้นฐาน การสาธารณสุขปฐมภูมิ การสาธารณสุข การศึกษา การป้องกันภัยพิบัติสาธารณะ หรือ ความมั่นคงในชีวิตของประชาชนในพื้นที่
- โครงการวิจัยและนวัตกรรม เพื่อส่งเสริมอาชีพ ยกกระดับกำลังการผลิต ผลิตภัณฑ์หรือบริการทาง เศรษฐกิจของประชาชนในท้องถิ่นหรือวิสาหกิจของประชาชนในชุมชน
- โครงการวิจัยและนวัตกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อการใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน หรือเพื่อ สงวนรักษาไว้ซึ่งความหลากหลายทางชีวภาพ ระบบนิเวศ องค์กรความรู้พื้นถิ่น หรือวัฒนธรรมของ ประชาชนหรือชุมชน
- โครงการวิจัยและนวัตกรรมที่นำผลงานวิจัยและนวัตกรรมที่มีอยู่เดิมมาพัฒนา ปรับปรุง ต่อยอด ลดต้นทุนการผลิต หรือขยายผลจากต้นแบบ เพื่อส่งเสริมให้ประชาชนในพื้นที่สามารถเข้าถึง ผลงานนั้นได้อย่างทั่วถึงในราคาที่เหมาะสม

ทั้งนี้ สถานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ โดยข้อเสนอของ คณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (กสว.) มีหน้าที่กำหนดหน่วยงานและวิธีการส่งเสริม และสนับสนุนการนำเทคโนโลยีที่เหมาะสมไปใช้ประโยชน์ เพื่อส่งเสริมให้สามารถใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสมได้ ในวงกว้าง

หากมีคำถามหรือข้อสงสัยเพิ่มเติมสามารถสอบถามได้ที่ e-mail : triup_act@tsri.or.th

พระราชบัญญัติ

ส่งเสริมการใช้ประโยชน์ผลงานวิจัยและนวัตกรรม

พ.ศ. ๒๕๖๔

พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรรามาธิบดีศรีสินทรมหาวชิราลงกรณ

พระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว

ให้ไว้ ณ วันที่ ๗ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๖๔

เป็นปีที่ ๖ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรรามาธิบดีศรีสินทรมหาวชิราลงกรณ พระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว
มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรมีกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมการใช้ประโยชน์ผลงานวิจัยและนวัตกรรม

พระราชบัญญัตินี้มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล
ซึ่งมาตรา ๒๖ ประกอบกับมาตรา ๓๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้
โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

เหตุผลและความจำเป็นในการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลตามพระราชบัญญัตินี้
เพื่อส่งเสริมการใช้ประโยชน์ผลงานวิจัยและนวัตกรรมที่เกิดจากการให้ทุนของหน่วยงานของรัฐ
อันจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาประเทศส่วนรวม ซึ่งการตราพระราชบัญญัตินี้สอดคล้องกับเงื่อนไข
ที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๒๖ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยแล้ว

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอม
ของรัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติส่งเสริมการใช้ประโยชน์ผลงานวิจัยและนวัตกรรม พ.ศ. ๒๕๖๔”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับแก่การให้ทุนของหน่วยงานของรัฐที่มีวัตถุประสงค์หรือหน้าที่และอำนาจในการให้ทุนสนับสนุนการวิจัยและนวัตกรรม

สถานโยบายอาจกำหนดหลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการดำเนินการตามวรรคหนึ่งเป็นการทั่วไปหรือเฉพาะหน่วยงานของรัฐหน่วยงานใดหน่วยงานหนึ่งก็ได้

มาตรา ๔ พระราชบัญญัตินี้มิให้ใช้บังคับแก่

(๑) การวิจัยและนวัตกรรมเพื่อพัฒนาการปฏิบัติงานตามหน้าที่และอำนาจของหน่วยงานของรัฐตามมาตรา ๓

(๒) คนต่างด้าวซึ่งไม่มีถิ่นที่อยู่ในราชอาณาจักรไทย เว้นแต่สถานโยบายจะประกาศกำหนดให้ใช้บังคับพระราชบัญญัตินี้ได้เป็นรายกรณี

(๓) การวิจัยและนวัตกรรมที่เกี่ยวข้องกับอาวุธยุทธโศปกรณ์ เทคโนโลยีทางทหาร หรือการป้องกันประเทศ เฉพาะเพื่อการใช้ประโยชน์ทางการทหารหรือความมั่นคงของรัฐ

(๔) การวิจัยและนวัตกรรมที่เป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อมวลมนุษยชาติหรือประชาชนชาวไทยโดยรวมหรือจะต้องใช้เป็นพื้นฐานสำคัญของการวิจัยอื่น ซึ่งไม่สมควรให้ผลงานวิจัยและนวัตกรรมเป็นของบุคคลใดหรือองค์กรใดเป็นการเฉพาะ ตามที่หน่วยงานของรัฐตามมาตรา ๓ ประกาศกำหนด โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการก่อนการทำสัญญาให้ทุน

(๕) หน่วยงานของรัฐหน่วยงานหนึ่งหน่วยงานใดหรือการวิจัยและนวัตกรรมประเภทหนึ่งประเภทใด ทั้งนี้ ตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกา

กรณีการวิจัยและนวัตกรรมตาม (๔) ให้หน่วยงานของรัฐนำผลงานวิจัยและนวัตกรรมไปใช้ประโยชน์ตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา ๕ ในพระราชบัญญัตินี้

“ทุนสนับสนุนการวิจัยและนวัตกรรม” หมายความว่า เงินหรือทรัพย์สินอื่นที่ผู้ให้ทุนให้แก่ผู้รับทุน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมการวิจัยและนวัตกรรมและเพื่อให้ได้มาซึ่งผลงานวิจัยและนวัตกรรม

“ผลงานวิจัยและนวัตกรรม” หมายความว่า ข้อค้นพบหรือผลที่เกิดขึ้นจากการวิจัยหรือการสร้างนวัตกรรม โดยการค้นคว้า การทดลอง การสำรวจหรือการศึกษา รวมถึงองค์ความรู้ การประดิษฐ์ กระบวนการผลิตผลิตภัณฑ์ กระบวนการบริการ หรือการจัดการในรูปแบบใหม่ ซึ่งเป็นข้อค้นพบใหม่หรือพัฒนาให้ดีขึ้นกว่าเดิมอย่างมีนัยสำคัญและนำไปใช้ประโยชน์ได้ ไม่ว่าจะได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายเกี่ยวกับทรัพย์สินทางปัญญาหรือไม่ก็ตาม

“การใช้ประโยชน์ผลงานวิจัยและนวัตกรรม” หมายความว่า การใช้หรืออนุญาตให้ใช้สิทธิในผลงานวิจัยและนวัตกรรมในการผลิตผลิตภัณฑ์ การจัดทำบริการ การปรับปรุงกรรมวิธีการผลิต การจัดโครงสร้างองค์กร การบริหารจัดการ หรือการดำเนินการอื่นใดในเชิงพาณิชย์หรือสาธารณประโยชน์ หรือการนำผลงานวิจัยและนวัตกรรมไปใช้ในการศึกษา ค้นคว้า ทดลอง หรือวิจัยเพื่อพัฒนาต้นแบบผลิตภัณฑ์หรือต่อยอดผลงานนั้น และให้หมายความรวมถึงการจำหน่ายจ่ายโอนผลงานวิจัยและนวัตกรรมโดยมีประโยชน์ตอบแทนที่คำนวณเป็นเงินได้ด้วย

“สัญญาให้ทุน” หมายความว่า สัญญาการให้ทุนสนับสนุนการวิจัยและนวัตกรรมระหว่างผู้ให้ทุนและผู้รับทุน

“ผู้ให้ทุน” หมายความว่า หน่วยงานของรัฐตามมาตรา ๓ ที่ให้ทุนสนับสนุนการวิจัยและนวัตกรรม

“ผู้รับทุน” หมายความว่า บุคคลธรรมดา คณะบุคคล หรือนิติบุคคล ซึ่งเป็นคู่สัญญากับผู้ให้ทุนในสัญญาให้ทุน

“นักวิจัย” หมายความว่า ผู้ประดิษฐ์หรือผู้สร้างสรรค์ผลงานวิจัยและนวัตกรรมซึ่งผู้รับทุนระบุว่า เป็นนักวิจัยในการเปิดเผยผลงานวิจัยและนวัตกรรมตามมาตรา ๗ วรรคหนึ่งและให้หมายความรวมถึงหัวหน้าโครงการวิจัยและผู้ซึ่งผู้รับทุนระบุว่า เป็นผู้ช่วยนักวิจัยซึ่งร่วมประดิษฐ์หรือร่วมสร้างสรรค์ผลงานนั้นด้วย

“คนต่างด้าว” หมายความว่า คนต่างด้าวตามกฎหมายว่าด้วยการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว

“หน่วยงานของรัฐ” หมายความว่า กระทรวง ทบวง กรม ส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่น และมีฐานะเป็นกรม ราชการส่วนภูมิภาค ราชการส่วนท้องถิ่น รัฐวิสาหกิจ องค์การมหาชน และหน่วยงานอื่นของรัฐ

“สถานนโยบาย” หมายความว่า สถานนโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติตามกฎหมายว่าด้วยสถานนโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ตามกฎหมายว่าด้วยสถานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ

“กองทุน” หมายความว่า กองทุนส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมตามกฎหมายว่าด้วยสถานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ

มาตรา ๖ ผู้ให้ทุนและผู้รับทุนต้องจัดทำสัญญาให้ทุนโดยมีข้อสัญญาที่เป็นสาระสำคัญ ตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

ให้นำความในวรรคหนึ่งมาใช้บังคับแก่การจัดทำสัญญาซึ่งผู้รับทุนให้บุคคลอื่นทำงานบางส่วน ตามสัญญาให้ทุนด้วยโดยอนุโลม

ข้อกำหนดใดในสัญญาตามวรรคหนึ่งและวรรคสองที่แตกต่างไปจากระเบียบตามวรรคหนึ่ง ข้อกำหนดนั้นเป็นโมฆะ แต่ไม่กระทบถึงความสมบูรณ์ของข้อกำหนดอื่นในสัญญานั้น

ข้อกำหนดใดในสัญญาซึ่งผู้รับทุนให้บุคคลอื่นทำงานบางส่วนตามสัญญาให้ทุนที่กำหนด ให้ความเป็นเจ้าของผลงานวิจัยและนวัตกรรมเป็นของผู้รับทำงานหรือผู้อื่น ข้อกำหนดนั้นเป็นโมฆะ แต่ไม่กระทบถึงความสมบูรณ์ของข้อกำหนดอื่นในสัญญานั้น

มาตรา ๗ ผู้รับทุนมีหน้าที่เปิดเผยผลงานวิจัยและนวัตกรรมที่เกิดขึ้นจากสัญญาให้ทุน ให้ผู้ให้ทุนทราบตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

เพื่อประโยชน์ในการดำเนินการตามวรรคหนึ่ง ให้หัวหน้าโครงการวิจัยตามสัญญาให้ทุนมีหน้าที่เปิดเผยผลงานวิจัยและนวัตกรรมต่อผู้รับทุนโดยเร็ว

มาตรา ๘ ภายใต้บังคับมาตรา ๑๐ ให้ผลงานวิจัยและนวัตกรรมที่เกิดขึ้นจากสัญญาให้ทุนตามมาตรา ๖ วรรคหนึ่งหรือที่เกิดขึ้นจากสัญญาตามมาตรา ๖ วรรคสอง โดยใช้ทุนสนับสนุน การวิจัยและนวัตกรรมตามสัญญาให้ทุนเป็นของผู้รับทุน เมื่อผู้รับทุนได้เปิดเผยผลงานวิจัยและนวัตกรรม ตามมาตรา ๗ วรรคหนึ่ง และแจ้งความประสงค์จะเป็นเจ้าของผลงานวิจัยและนวัตกรรม พร้อมทั้ง เสนอแผนและกลไกการใช้ประโยชน์ผลงานวิจัยและนวัตกรรมเป็นหนังสือต่อผู้ให้ทุนภายในระยะเวลา ที่กำหนด

ในกรณีที่ผู้รับทุนไม่ประสงค์จะเป็นเจ้าของผลงานวิจัยและนวัตกรรมหรือมิได้ดำเนินการภายใน ระยะเวลาที่กำหนดตามมาตรา ๗ ให้ผู้ให้ทุนแจ้งให้นักวิจัยทราบผ่านหัวหน้าโครงการวิจัยโดยให้หัวหน้า โครงการวิจัยแจ้งต่อนักวิจัยต่อไป และให้นำความในวรรคหนึ่งมาใช้บังคับแก่นักวิจัยที่ประสงค์จะเป็น เจ้าของผลงานวิจัยและนวัตกรรมด้วยโดยอนุโลม

ให้ผู้ให้ทุนออกหนังสือแสดงความเป็นเจ้าของผลงานวิจัยและนวัตกรรมแก่เจ้าของผลงานวิจัย และนวัตกรรมตามวรรคหนึ่งและวรรคสองโดยเร็ว

การดำเนินการตามวรรคหนึ่ง วรรคสองและวรรคสาม ให้เป็นไปตามระยะเวลา หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา ๙ ในกรณีที่ผู้รับทุนมิได้เปิดเผยผลงานวิจัยและนวัตกรรมใดตามมาตรา ๗ วรรคหนึ่ง หรือกรณีที่ผู้รับทุนและนักวิจัยไม่ประสงค์จะเป็นเจ้าของผลงานวิจัยและนวัตกรรมใด หรือไม่ดำเนินการตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนดตามมาตรา ๘ วรรคสี่ ให้ผลงานวิจัยและนวัตกรรมนั้นเป็นของผู้ให้ทุน

มาตรา ๑๐ ในกรณีที่หน่วยงานของรัฐตามมาตรา ๓ และหน่วยงานอื่นของรัฐหรือหน่วยงานหรือบุคคลในภาคเอกชนร่วมกันให้ทุนสนับสนุนการวิจัยและนวัตกรรม ความเป็นเจ้าของผลงานวิจัยและนวัตกรรมให้เป็นไปตามที่กำหนดในสัญญาร่วมให้ทุน

ในกรณีที่สถาบันอุดมศึกษาของรัฐตามกฎหมายว่าด้วยการอุดมศึกษาเป็นผู้ให้ทุนโดยใช้เงินรายได้ของตนซึ่งมีใช้เงินที่ได้รับจัดสรรจากกฎหมายว่าด้วยงบประมาณรายจ่าย หรือทุนสนับสนุนการวิจัยและนวัตกรรมตามพระราชบัญญัตินี้ ความเป็นเจ้าของผลงานวิจัยและนวัตกรรมให้เป็นไปตามที่กำหนดในสัญญาให้ทุน

มาตรา ๑๑ คนต่างด้าวซึ่งมีถิ่นที่อยู่ในราชอาณาจักรไทยจะมีสิทธิและหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้เพียงใดให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่สภานโยบายประกาศกำหนด

มาตรา ๑๒ ผู้รับทุนหรือนักวิจัยซึ่งเป็นเจ้าของผลงานวิจัยและนวัตกรรมตามมาตรา ๘ มีหน้าที่บริหารจัดการผลงานวิจัยและนวัตกรรม และรายงานการใช้ประโยชน์ผลงานวิจัยและนวัตกรรมต่อผู้ให้ทุนตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด และตามแผนและกลไกการใช้ประโยชน์ที่ได้ยื่นไว้ตามมาตรา ๘

ในกรณีที่เจ้าของผลงานวิจัยและนวัตกรรมไม่ปฏิบัติตามระเบียบหรือแผนและกลไกการใช้ประโยชน์โดยไม่มีเหตุผลอันสมควร ให้ผู้ให้ทุนมีหนังสือแจ้งเตือนให้เจ้าของผลงานวิจัยและนวัตกรรมดำเนินการให้ถูกต้องภายในระยะเวลาที่ผู้ให้ทุนกำหนด

เจ้าของผลงานวิจัยและนวัตกรรมต้องนำผลงานวิจัยและนวัตกรรมไปใช้ประโยชน์ภายในระยะเวลาสองปีนับแต่วันที่ผลงานวิจัยและนวัตกรรมตกเป็นของผู้นั้น หรือภายในระยะเวลาอื่นตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนดตามลักษณะของเทคโนโลยีหรือลักษณะการใช้ประโยชน์ผลงานวิจัยและ

นวัตกรรมนั้น ซึ่งต้องระบุเหตุผลและความจำเป็นไว้ในประกาศนั้นด้วย หากเจ้าของผลงานวิจัยและนวัตกรรมมิได้นำผลงานวิจัยและนวัตกรรมไปใช้ประโยชน์ภายในระยะเวลาดังกล่าว ให้ผู้ให้ทุนมีหนังสือแจ้งเตือนให้เจ้าของผลงานวิจัยและนวัตกรรมนำผลงานดังกล่าวไปใช้ประโยชน์ภายในระยะเวลาที่ผู้ให้ทุนกำหนด

ภายใต้บังคับมาตรา ๑๓ ในกรณีที่เจ้าของผลงานวิจัยและนวัตกรรมมิได้ดำเนินการให้ถูกต้องหรือมิได้นำผลงานนั้นไปใช้ประโยชน์ภายในระยะเวลาที่ผู้ให้ทุนกำหนดตามวรรคสองหรือวรรคสามแล้วแต่กรณี ให้ความเป็นเจ้าของผลงานวิจัยและนวัตกรรมนั้นเป็นของผู้ให้ทุนทันทีนับแต่วันที่ครบกำหนดเวลาดังกล่าว และให้ผู้ให้ทุนมีหนังสือแจ้งให้ผู้มีหน้าที่และอำนาจจดทะเบียนสิทธิตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องเพื่อแก้ไขเปลี่ยนแปลงทางทะเบียนต่อไป ในกรณีเช่นนี้ให้ผู้มีหน้าที่และอำนาจดังกล่าวดำเนินการให้แล้วเสร็จโดยเร็วและมีหนังสือแจ้งให้ผู้ให้ทุนทราบ

มาตรา ๑๓ ก่อนครบระยะเวลาที่ผู้ให้ทุนกำหนดตามมาตรา ๑๒ วรรคสาม หากผู้เป็นเจ้าของผลงานวิจัยและนวัตกรรมยังมิได้ใช้ประโยชน์ผลงานวิจัยและนวัตกรรม แต่ประสงค์จะใช้ประโยชน์ผลงานวิจัยและนวัตกรรมต่อไป ให้ยื่นคำขอต่อผู้ให้ทุน พร้อมแสดงข้อเท็จจริงและหลักฐานอันแสดงให้เห็นถึงความพยายามในการใช้ประโยชน์ผลงานวิจัยและนวัตกรรม หากผู้ให้ทุนเห็นด้วยกับคำขอ ผู้ให้ทุนขยายระยะเวลาการใช้ประโยชน์ผลงานวิจัยและนวัตกรรมตามที่เห็นสมควร หากพ้นระยะเวลาที่ผู้ให้ทุนขยายให้แล้วยังไม่มีการนำผลงานวิจัยและนวัตกรรมไปใช้ประโยชน์ ให้ความเป็นเจ้าของผลงานวิจัยและนวัตกรรมนั้นเป็นของผู้ให้ทุนทันทีนับแต่วันที่ครบกำหนดระยะเวลาที่ขยายนั้น เว้นแต่จะได้มีการอุทธรณ์ตามวรรคสาม ทั้งนี้ ในกรณีที่ความเป็นเจ้าของผลงานวิจัยและนวัตกรรมตกเป็นของผู้ให้ทุน ให้นำความในมาตรา ๑๒ วรรคสี่ มาใช้บังคับแก่ผู้ให้ทุนและผู้มีหน้าที่และอำนาจจดทะเบียนสิทธิตามกฎหมายด้วยโดยอนุโลม

การพิจารณาความพยายามในการใช้ประโยชน์ผลงานวิจัยและนวัตกรรมตามวรรคหนึ่งให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

ในกรณีที่ผู้เป็นเจ้าของผลงานวิจัยและนวัตกรรมไม่เห็นด้วยกับการดำเนินการของผู้ให้ทุนตามวรรคหนึ่ง ให้มีสิทธิอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งผลการดำเนินการดังกล่าว และให้คณะกรรมการวินิจฉัยให้แล้วเสร็จภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับอุทธรณ์

การอุทธรณ์และการพิจารณาอุทธรณ์ให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

คำวินิจฉัยของคณะกรรมการให้เป็นที่สุด

มาตรา ๑๔ ในกรณีที่ผู้รับทุนซึ่งเป็นเจ้าของผลงานวิจัยและนวัตกรรมมีรายได้จากการนำผลงานวิจัยและนวัตกรรมไปใช้ประโยชน์ ให้ผู้รับทุนดังกล่าวจัดสรรรายได้ส่วนหนึ่งให้แก่ักวิจัย และในกรณีที่ผู้รับทุนเป็นสถาบันอุดมศึกษาให้นำรายได้ส่วนหนึ่งไปใช้สำหรับการวิจัยและสร้างนวัตกรรมด้วย ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

ในกรณีที่ผู้รับทุนซึ่งเป็นเจ้าของผลงานวิจัยและนวัตกรรมมอบหมายให้นิติบุคคลซึ่งมีวัตถุประสงค์ในการบริหารจัดการผลงานวิจัยและนวัตกรรมเป็นผู้ใช้ประโยชน์โดยไม่มีค่าตอบแทนอันคำนวณเป็นเงินได้ หากนิติบุคคลนั้นมีรายได้จากการนำผลงานวิจัยและนวัตกรรมไปใช้ประโยชน์ ให้นิติบุคคลดังกล่าวจัดสรรรายได้ส่วนหนึ่งให้แก่ักวิจัยด้วย

ในกรณีที่มีนักวิจัยหลายคน แต่นักวิจัยเพียงบางคนเป็นเจ้าของผลงานวิจัยและนวัตกรรม ตามมาตรา ๘ วรรคสอง หากนักวิจัยซึ่งเป็นเจ้าของผลงานวิจัยและนวัตกรรมมีรายได้จากการนำผลงานนั้นไปใช้ประโยชน์ ให้นักวิจัยซึ่งเป็นเจ้าของผลงานดังกล่าวจัดสรรรายได้ส่วนหนึ่งให้แก่ักวิจัยอื่นซึ่งมีได้เป็นเจ้าของด้วย

ในกรณีที่ผู้ให้ทุนซึ่งเป็นเจ้าของหรือร่วมเป็นเจ้าของผลงานวิจัยและนวัตกรรมมีรายได้จากการนำผลงานวิจัยและนวัตกรรมไปใช้ประโยชน์ ให้ผู้ให้ทุนดังกล่าวจัดสรรรายได้ส่วนหนึ่งให้แก่ักวิจัยด้วยการจัดสรรรายได้ให้แก่ักวิจัยตามวรรคสอง วรรคสาม และวรรคสี่ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา ๑๕ การโอนผลงานวิจัยและนวัตกรรมซึ่งผู้รับทุนหรือนักวิจัยเป็นเจ้าของไปเป็นของบุคคลอื่นต้องได้รับความยินยอมจากผู้ให้ทุน และต้องทำเป็นลายลักษณ์อักษร รวมทั้งนำไปจดทะเบียนทรัพย์สินทางปัญญาตามกฎหมายว่าด้วยการนั้นด้วย ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

การโอนตามวรรคหนึ่ง หากเป็นการโอนให้แก่นิติบุคคลซึ่งผู้รับทุนมอบหมายให้บริหารจัดการผลงานวิจัยและนวัตกรรม ไม่ต้องได้รับความยินยอมจากผู้ให้ทุน

ลักษณะและวัตถุประสงค์ของนิติบุคคลซึ่งผู้รับทุนมอบหมายให้บริหารจัดการผลงานวิจัยและนวัตกรรมตามวรรคสอง ให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

ให้นำความในวรรคหนึ่งและวรรคสองมาใช้บังคับแก่การโอนผลงานวิจัยและนวัตกรรมของผู้รับโอนทุกทอดด้วยโดยอนุโลม

ให้นำความในมาตรา ๑๒ และมาตรา ๑๓ มาใช้บังคับแก่ผู้รับโอนตามมาตรานี้ด้วย โดยอนุโลม

มาตรา ๑๖ ผู้ให้ทุนหรือผู้ซึ่งผู้ให้ทุนมอบหมายมีสิทธิใช้ผลงานวิจัยและนวัตกรรมซึ่งเกิดจากการให้ทุนสนับสนุนการวิจัยและนวัตกรรม เพื่อการศึกษา ค้นคว้า ทดลอง วิจัย หรือพัฒนา ไม่ว่าผลงานนั้นจะโอนไปเป็นของผู้ใด แต่ทั้งนี้ต้องไม่ขัดต่อการใช้ประโยชน์ตามปกติของเจ้าของผลงานวิจัยและนวัตกรรมเกินสมควร และไม่ทำให้เสื่อมเสียต่อประโยชน์อันชอบธรรมของเจ้าของผลงานดังกล่าวเกินสมควร

มาตรา ๑๗ ในกรณีที่ผู้ให้ทุนเป็นเจ้าของผลงานวิจัยและนวัตกรรมใด หากคณะกรรมการเห็นว่าผลงานวิจัยและนวัตกรรมนั้นจะเป็นประโยชน์ต่อสาธารณะมากกว่าหากอยู่ในการบริหารจัดการของหน่วยงานของรัฐหรือบุคคลอื่นใด คณะกรรมการอาจมีคำสั่งให้โอนผลงานวิจัยและนวัตกรรมไปให้แก่หน่วยงานของรัฐหรือบุคคลนั้น หรือมีคำสั่งอนุญาตให้หน่วยงานของรัฐหรือบุคคลนั้นใช้สิทธิในผลงานวิจัยและนวัตกรรมได้ โดยต้องชดใช้ค่าทดแทนหรือเสียค่าตอบแทนที่เป็นธรรมภายในเวลาอันควร ทั้งนี้ คณะกรรมการจะกำหนดเงื่อนไขตามที่เห็นสมควรด้วยก็ได้

เมื่อคณะกรรมการมีคำสั่งตามวรรคหนึ่งแล้ว ให้ถือว่าคำสั่งดังกล่าวเป็นการแสดงเจตนาของผู้ให้ทุนและให้นำไปใช้จดทะเบียนทรัพย์สินทางปัญญาตามกฎหมายว่าด้วยการนั้นต่อไป

เพื่อประโยชน์แห่งการดำเนินการตามวรรคหนึ่ง ให้ผู้ให้ทุนรายงานผลงานวิจัยและนวัตกรรมที่ผู้ให้ทุนเป็นเจ้าของและการใช้หรือไม่ใช้ประโยชน์ในผลงานวิจัยและนวัตกรรมดังกล่าวต่อคณะกรรมการ โดยให้เปิดเผยต่อสาธารณชนด้วย ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่สภานโยบายประกาศกำหนด

มาตรา ๑๘ เพื่อประโยชน์ในการเพิ่มสมรรถนะในการผลิตและผลิตภาพ สร้างรายได้ยกระดับคุณภาพชีวิต และสิ่งแวดล้อม ในการสร้างประโยชน์ให้สังคมหรือชุมชน รวมทั้งการถ่ายทอดความรู้หรือเทคโนโลยีที่เหมาะสมแก่เกษตรกร กลุ่มอาชีพในชุมชน วิสาหกิจชุมชน วิสาหกิจเพื่อสังคม ผู้ด้อยโอกาส หรือประชาชนในพื้นที่ ยกระดับเศรษฐกิจฐานรากและเพิ่มขีดความสามารถการแข่งขันของประเทศ ให้คณะกรรมการสามารถจัดสรรเงินจากกองทุนให้เพียงพอและเหมาะสมกับสถานการณ์ในการสนับสนุนและส่งเสริมการนำผลงานวิจัยและนวัตกรรมเกี่ยวกับเทคโนโลยีที่เหมาะสมไปใช้ประโยชน์ในวงกว้าง

มาตรา ๑๙ เพื่อประโยชน์ในการดำเนินการตามมาตรา ๑๘ ให้เกิดประสิทธิผล ให้สภานโยบายกำหนดหน่วยงานเฉพาะมีหน้าที่และอำนาจในการดำเนินการส่งเสริมและสนับสนุน การนำผลงานวิจัยและนวัตกรรมเกี่ยวกับเทคโนโลยีที่เหมาะสมไปใช้ประโยชน์ในวงกว้าง ทั้งนี้ ตามระเบียบที่สภานโยบายกำหนดโดยข้อเสนอของคณะกรรมการ

ให้หน่วยงานตามวรรคหนึ่งมีหน้าที่และอำนาจในการจ่ายเงินที่ได้รับจัดสรรตามมาตรา ๑๘ เป็นค่าตอบแทนการใช้ประโยชน์แก่นักวิจัยที่ดำเนินการอันก่อให้เกิดประโยชน์ตามวัตถุประสงค์ แห่งมาตรา ๑๘ ด้วย ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา ๒๐ ผู้ซึ่งประสงค์จะใช้ประโยชน์ผลงานวิจัยและนวัตกรรมอาจยื่นคำขอต่อ คณะกรรมการเพื่อขออนุญาตใช้ประโยชน์ผลงานวิจัยและนวัตกรรมดังกล่าว โดยแสดงหลักฐานว่า ผู้ขอได้พยายามขออนุญาตใช้ประโยชน์ผลงานวิจัยและนวัตกรรมจากเจ้าของผลงานวิจัยและนวัตกรรม โดยได้เสนอเงื่อนไขและค่าตอบแทนที่เพียงพอตามพฤติการณ์แห่งกรณีแล้ว แต่ไม่สามารถตกลงกันได้ ภายในระยะเวลาอันควร

เมื่อได้รับคำขอตตามวรรคหนึ่งแล้ว หากปรากฏต่อคณะกรรมการว่าเจ้าของผลงานวิจัยและ นวัตกรรมมิได้ดำเนินการใด ๆ เพื่อนำผลงานวิจัยและนวัตกรรมดังกล่าวไปใช้ประโยชน์ในระยะเวลา สองปีนับแต่วันที่ผลงานวิจัยและนวัตกรรมตกเป็นของผู้นั้น ให้คณะกรรมการพิจารณามีคำสั่งอนุญาตให้ผู้ขอ สามารถนำผลงานวิจัยและนวัตกรรมนั้นไปใช้ประโยชน์ได้และกำหนดค่าตอบแทนที่เป็นธรรมภายใน ระยะเวลาอันควร โดยอาจกำหนดเงื่อนไขหรือข้อจำกัดสิทธิได้ตามที่เห็นสมควร และต้องแจ้งให้เจ้าของ ผลงานวิจัยและนวัตกรรมทราบเป็นหนังสือโดยไม่ชักช้า โดยให้ถือว่าคำสั่งอนุญาตดังกล่าวเป็นการให้ใช้ สิทธิในทรัพย์สินทางปัญญาตามกฎหมายว่าด้วยकरणนั้น ทั้งนี้ ตามระเบียบที่สภานโยบายกำหนด

ผู้ยื่นคำขอและเจ้าของผลงานวิจัยและนวัตกรรมมีสิทธิอุทธรณ์คำสั่งตามมาตรา ๒๐ ต่อ สภานโยบายภายในสามสิบวันนับแต่วันที่รับแจ้งคำสั่งนั้น และให้สภานโยบายวินิจฉัยให้แล้วเสร็จภายใน หกสิบวันนับแต่วันที่รับอุทธรณ์

การอุทธรณ์และการพิจารณาอุทธรณ์ให้เป็นไปตามระเบียบที่สภานโยบายกำหนด

คำวินิจฉัยของสภานโยบายให้เป็นที่สุด

มาตรา ๒๑ ในภาวะสงครามหรือการรบ หรือในภาวะฉุกเฉิน หรือในกรณีที่มีความจำเป็น เพื่อรักษาความมั่นคงและความปลอดภัยของประเทศ หรือเพื่อป้องกันหรือบรรเทาภัยพิบัติสาธารณะ หรือผลกระทบต่อสุขภาพของประชาชนอย่างร้ายแรง หรือมีความจำเป็นเพื่อประโยชน์สาธารณะอย่างอื่น

ให้นายกรัฐมนตรีโดยอนุมัติคณะรัฐมนตรีมีอำนาจออกคำสั่งให้หน่วยงานของรัฐหรือหน่วยงานที่ได้รับมอบหมายจากหน่วยงานของรัฐใช้ประโยชน์ผลงานวิจัยและนวัตกรรมใด ๆ ที่เกิดจากทุนสนับสนุนการวิจัยและนวัตกรรม โดยเสียค่าตอบแทนที่เป็นธรรมแก่เจ้าของผลงานวิจัยและนวัตกรรม และต้องแจ้งให้เจ้าของผลงานวิจัยและนวัตกรรมทราบเป็นหนังสือโดยไม่ชักช้า

เจ้าของผลงานวิจัยและนวัตกรรมมีสิทธิฟ้องให้เพิกถอนคำสั่งหรือเพิ่มจำนวนค่าตอบแทนภายในหกสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำสั่งนั้น

มาตรา ๒๒ ให้ศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศมีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๒๓ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา

นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่การวิจัยและพัฒนานวัตกรรมเป็นพื้นฐานสำคัญในการพัฒนาประเทศในอนาคต และที่ผ่านมารัฐได้ให้ทุนสนับสนุนการวิจัยและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง แต่โดยที่ผู้รับทุนหรือนักวิจัยไม่สามารถเป็นเจ้าของผลงานวิจัยและนวัตกรรมได้ด้วยข้อจำกัดด้านกฎหมายและกฎระเบียบของภาครัฐจึงไม่มีการนำผลงานวิจัยและนวัตกรรมที่เกิดขึ้นไปใช้ประโยชน์อย่างเป็นรูปธรรม ดังนั้น เพื่อให้มีการนำผลงานวิจัยและนวัตกรรมไปใช้ อันจะเป็นประโยชน์ทั้งการต่อยอดการวิจัยและต่อเศรษฐกิจของประเทศในภาพรวม และเป็นแรงจูงใจให้มีการวิจัยและสร้างนวัตกรรมเพิ่มขึ้นสมควรกำหนดให้ผู้รับทุนหรือนักวิจัยสามารถเป็นเจ้าของผลงานวิจัยและนวัตกรรมที่เกิดจากเงินสนับสนุนของภาครัฐได้ มีกลไกการบริหารจัดการและติดตามการนำผลงานวิจัยและนวัตกรรมไปใช้ประโยชน์ รวมทั้งกำหนดมาตรการบังคับใช้สิทธิโดยรัฐในกรณีจำเป็นเพื่อประโยชน์สาธารณะ เพื่อให้เกิดความสมดุลระหว่างประโยชน์ของผู้เป็นเจ้าของผลงานวิจัยและนวัตกรรมและประโยชน์ส่วนรวม จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้